

TEKİRDAĞ İLİ, MURATLI İLÇESİ, ARZULU KÖYÜ TARLA ADLARININ AD BİLİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

THE RESEARCH OF THE NAMES OF FIELDS IN THE VILLAGE OF ARZULU, MURATLI, TEKIRDAG IN TERMS OF ONOMASTIC

Nigar KARAKULAK*

Öz

Ad bilimi, adların verilış yollarını ve nedenlerini, adların kökenini araştıran bilim dalıdır. Yer adları bilimi de ad bilimin bir alt koludur. Bu makalede öncelikle köyün tarihine, coğrafi yapısına ve etnik kökenine ilişkin bilgiler verilmiştir. Bu çalışmada Arzulu Köyü'nde tarla adlarının verilışindeki etkenler üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tarla Adları, Adlandırma Faaliyetleri, Tabii Olgular.

Abstract

Onomastic is a dicipline which studies the origins of the names with the ways and reasons of naming. Toponymy is also the subdivision of onomastic. First of all, the information on the history, geographical feature and ethnical origin of the village is given in this article. In this regard, the reasons of naming the field names in the village of Arzulu were mentioned in this study.

Keywords: Names of the Fields, Naming Activities, Natural Facts.

GİRİŞ

Yer adları incelemeleri, bir yerin tarihi gelişimini, bulunduğu coğrafyanın özelliklerini yansıtmaya bakımından oldukça önemlidir. Bir kimseyi, bir şeyi anlatmaya, tanımlamaya, açıklamaya, bildirmeye yarayan söz, isim "ad" olarak tanımlanır.¹ Ad bilimi ise, kavram-sözcük ilişkisine dayanarak inceleyen, adların verilış yollarını, nedenlerini, adların kaynağını kökenini araştıran bilim dalı olarak yer almaktadır.²

*Nigar Karakulak, Kırklareli Üniversitesi, Sosyal Bilimler. Enstitüsü, Edebiyat ABD, Yüksek Lisans Öğrencisi, Kırklareli

¹ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayımları, s. 17

² Mehmet Hengirmen (1999). *Dilbilgisi ve Dilbilim Terimleri Sözlüğü*, Ankara: Engin Yayınları, s. 9

Adbilim çalışmaları içinde, bütün dünyada en geniş yeri, yer adbilimi alır.³ Yer adları, bir milletin yerleşme tarihi içinde en önemli belgedir. Bir coğrafyayı kendisine vatan yapmış milletler, başka bir coğrafyaya göç ettiklerinde yine kendi ana yurtlarından, kendi kültürlerinden adlar getirip, yeni yerleştikleri coğrafyaya benzer adlar koymuşlardır.

Yer adı araştırmalarından yalnızca geçmişe ait bilgiler edinilmekle kalmamakta, dil tarihine, yerleşme tarihine, ülkelerin etnik yapısına ilişkin, önemli ipuçları da elde edilmektedir.

Bu noktada köyün bulunduğu yerin tarihinden genel olarak bahsetmek gerekir. Bölge M.Ö. 4000 yıllarına kadar uzanan tarihi boyunca çeşitli uygarlıkların etkisi altında kalır. Yakın tarihe bakıldığında uzun zaman Roma hâkimiyeti altında kalmıştır. M.S 395 yılında imparatorluğun ikiye ayrılmasıyla Doğu Roma İmparatorluğu içinde kalan Trakya 1354 yılında Süleyman Paşa komutasındaki kuvvetlerin Gelibolu'ya çıkmasıyla Türk hâkimiyetine girmeye başlamıştır. 1357'de I. Murat Muratlı'yı Türk hâkimiyeti altına almıştır. Balkan Savaşlarında, Bulgar işgaline uğrayan topraklar, 1913 yılında düşman işgalinden kurtarılmıştır.⁴

Eski yollar üzerinde kurulan ve Yarımyarlar-Zindanlık mevkiinde bulunan eski eserler, Arzulu'daki Gazi Höyük'ü, Davutlu-İnanlı arasındaki Kuştepe Kız Höyük'ü, Kırkkepenekli yolu üzerindeki Küçük Höyük, aynı yol üzerindeki Büyük Höyük, Sarı İsmail Höyük'ü, Dört Höyük, Traklar'dan kalma olduğu ifade edilen Dımışk-Damlaşa-Damaşa Kasabası üzerinde yeniden kurulan 300 küsur senelik Hıdır Kasabası, Sarı Yarlar civarında eskiden mevcut olan duvarlar buranın eski yerleşim yeri olduğuna dair ipuçları verir.

Köyün etnik yapısı ile ilgili bilgi vermek gerekirse "Amuca Kabilesi" olarak Osmanlı Devleti kayıtlarına geçmişlerdir. Amuca "amca" kelimesinin eski söylenişidir. Baba, kardeş demektir. Günümüzde daha çok "Amıca Kabilesi" olarak söylenmektedir. Tarihi kayıtlarda kabilenin adı ammiler, emmiler, amuga, amuca ve amucaoğulları olarak yer almaktadır. Amucalar, Osmanlı Devleti'nin Balkan fetihleriyle Anadolu'dan Balkanlara geçmiş olan Yörük Türkmen aşiretlerinden biridir. Amuca Kabilesi, Kayı boyuna mensuptur. Bu aşirete "amuca" isminin verilmesi Osmanlı hanedanı ile akraba olmalarından kaynaklanmaktadır. Amucalar Ertuğrul Gazi'nin oğlu, Osman Gazi'nin ağabeyi olan Gündüzalp soyundan gelenlerdir. Osmanlı-Rus Savaşı sonrasında, sınırlar belli olmaya başladığında

³ Doğan Aksan (2009). *Her Yönüyle Dil: Ana Çizgileriyle Dilbilim*, Ankara: Türk Dil Kurumu, s. 101

⁴ www.tekirdagkulturturizm.gov.tr/

amucaların bir kısmı Bulgar egemenliğinde yaşamaya razı olmayıp 1878'den itibaren yeni çizilen Osmanlı sınırlarına göç etmeye başladılar.⁵ Bu göç sonucunda sonradan Arzulu Köyü olarak anılacak olan yere gelip yerleştiler.

Köyün adının da köyde yaşamış olan "Arzu Baba" adlı kişiden aldığı inanılan hikâyeler arasındadır. O dönemlerde düşmanlar köye çete halinde saldırırlar, yağma ederlerdi. Düşmanlar yine bir gece köye saldırıldığında Arzu Baba köyü tek başına korudu. Arzu Baba öldüğünde tüm köy ardından ağladığından köye "Arzulu" adı verildi.⁶ Bir yerleşim yerine, o yerle ilgisi bulunan bir kimsenin adını veya sanını verme Türk kültüründe ad verme geleneklerindedir.

Köyün temel geçim kaynakları eskiden tarım ve hayvancılıktan, şimdi yerini tarıma bırakır. Köy 33 bin dönüm araziye sahiptir.⁷ Köyün arazisi toplamda üç çiftlikten oluşmaktadır. Bunlar: Hacet Çiftliği, Arzulu Köyü Çiftliği ve Yavaşça Çiftliğidir.

A) ARZULU KÖYÜ TARLA ADLARI

1) Hacet Çiftliği

Hacet adlı bir Ermeni'nin çiftliğidir. Bu çiftlikte yaşayanlar köy halkına maddi olarak zarar verdikleri için, halkın tek dileği Ermeni aileyi çiftliklerinden sürmektir. Bir gece köy halkı Ermenilerin çiftliğini yaktı ve onları köyden uzaklaştırdı. (Kaynak kişi: Ali KURT) Bu noktada hacetin sözlük anlamı üzerinde durmak gerekir.

Hacet: is. (*ha: cet*) Ar. *Ḥacet* 1. Herhangi bir şey için gerekli olma, gereklilik, lüzum. 2. Tanrı'dan veya kutsal sayılan kişiden beklenen dilek. 3. Küçük veya büyük abdest. 4. İhtiyaç duyulan şey, gerekli şey.⁸

Ermeni ailenin köyden uzaklaşmasıyla birlikte köy halkının da dileği gerçek oldu. Bundan yola çıkarak bu mevkideki tarlalara Hacet Tarla denilmektedir. Ayrıca hacet köyde bayram olarak da kutlanmaktadır. Tarımla uğraşan halk, o yılın bol yağışlı ve mahsulün bol olması için Allah'a yağmur ve bereket duaları yapmaktadır. Bunun akabinde kurbanlar kesilerek, imece usulü pişirilir ve akşam köy halkına dağıtılır. Köyde hacet bir

⁵ Refik Engin(2002). "Amucalar: Kimlik ve Köken"(Amucaların kısa tarihçesi) adlı makaleden alınmıştır.

⁶ Mehmet Serez – Adem Turnacı (2007). *Muratlı Tarih Ve Coğrafyası*, Tekirdağ: Muratlı Belediyesi Kültür Yayını, s.92

⁷Kaynak kişi: Veli BAŞTÜRK, Arzulu Köyü Muhtarı, Tekirdağ, 1980, Ortaokul

⁸ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s. 825.

çeşit şenlik olarak kutlanır şimdilerde ise 'Yeşil Kurbanı' adıyla mayısın ilk haftası kutlanmaktadır.(Kaynak kişi: Ali KURT)

2) Hacet Arpalıkları

Arpalık, -ğı is. 1. Arpa ekilen yer, arpa tarlası 2.Arpa konulan yer. 3. Hayvanın dışında bulunan ve hayvan yaşlandıkça silindiği için yaşını belli eden bir nişan. 4. Başmaklık 5. *mec.* Karşılıksız yarar sağlanan yer veya kimse, yemlik 6. *Tar.* Müftü, kazasker vb. din görevlilerine aylık yerine verilen yiyecek, yiyecek vb. şeyler veya para⁹

Bu tarlalarda büyükbaş hayvanların yiyeceği olan arpa tahılını yetiştirdikleri için köy halkı Hacet Arpalığı adını vermektedir. Hacet çiftliği mevkiinde olduğundan dolayı *Hacet*, yetiştirilen üründen dolayı *arpalık* denilmektedir. (Kaynak kişi: Hasan KORKMAZ)

3) Koca Buzağılık

Büyükbaş hayvanların otağı olarak kullanılan meranın yanında bulunan tarlalara verilen isimdir. Tekirdağ ve çevresinde tarla adı olarak sıkça kullanılmaktadır. (Kaynak kişi: Hasan KORKMAZ)

4) Bağ Kütüğü

Yunanlılar zamanında bu bölgedeki tarlalarda üzüm yetiştirildiği bilinmektedir. Ancak köy halkı bağları uzun yıllar önce kesmiştir. Bu bölgedeki tarlalara bağlar kesildikten sonra Bağ kütüğü adı verilmiştir. (Kaynak kişi: Elif GÜMÜŞ) Bu bağlamda bağ ve kütük kelimelerinin anlamlarına bakmak yerinde olacaktır.

Bağ is.Far. Bāà 1. Üzüm kütüklerinin dikili bulunduğu toprak parçası¹⁰

Kütük, -ğü is. 1. Kalın ağaç gövdesi 2. Kesilmiş ağaç gövdesi 3. Kesimden sonra ağaç gövdesinin toprakta kalan bölümü 4. Asma fidanı¹¹

Bu durumda hem yetiştirilen ürün dikkate alınarak *bağ* hem de kesimden sonra bağın gövdesinin toprakta kalan bölümü olmasından dolayı Bağ kütüğü olarak adlandırıldığı görülür.

5) Domuz Gölü

Gölün bulunduğu yerin etrafı eski dönemlerde ormanlık bir arazidir. Ayrıca yaban domuzları yaşamaktaydı. Ormanlık alandaki ağaçlar ke-

⁹ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayımları, s. 123.

¹⁰ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayımları, s.176

¹¹ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayımları, s. 1288

silerek tarla açılmıştır. Hem göl olduğu için hem de bölgede yaşayan domuzlardan yola çıkılarak gölün kenarındaki tarlalara Domuz Gölü adı verilmektedir. (Kaynak kişi: Kemal KUTLU)

6) Meşe Çatağı

Çatak, -ğı is.1.İki dağ yamacının kesişmesi ile oluşmuş dere yatağı.¹²

Dere yatağının etrafında meşe ağaçlarından oluşan bir orman mevcut olduğundan dolayı bölgedeki tarlalara Meşe Çatağı denilmektedir. (Kaynak kişi: Kadir DERMAN) Tarlanın çevresinde yetişen bitki türlerinden yola çıkılarak da tarlalara ad verildiğini görmekteyiz.

7) Höyük Tepe

Höyük: 1. Tarih boyunca türlü sebeplerle yıkılan yerleşim bölgelerine, yıkıntıların üst üste birikmesiyle oluşan ve çoğu kez içinde yapı kalıntılarının gömülü bulunduğu yayvan tepe.**2.** Toprak yığını, küçük tepe.¹³

Yunanlılarla yapılan savaş esnasında köy halkı tarafından savunma amaçlı kullanılan toprak tepedir. Tarlanın bulunduğu bu yer aynı zamanda eski yerleşim yeridir. (Kaynak kişi: Hasan KORKMAZ) Çevredeki yapılara ilişkin ad verme Anadolu'da yaygın olarak kullanılmaktadır.¹⁴ Ayrıca köyde bu adla anılan tarlalardan elde edilen verim oldukça yüksektir.

Tarlanın çevresindeki yapılara göre adlandırıldığını görmekteyiz.

8) Gazi Höyükler

Gazi is. (ga: zi:) *Ar. àÀzî din b.1.*Müslümanlıkta düşmanla savaşan veya savaş yapmış kimse.¹⁵

Müslüman olan halk ve Yunanlılar arasında çatışma olmuştur. Çatışma esnasında ölen olmamıştır. Bugün çatışmanın yapıldığı yerdeki bu tarlaların adına köy halkı tarafından Gazi Höyükler adı verilmiştir. (Kaynak kişi: Hasan KORKMAZ)

Bu tarla etrafında yaşanan olaylara göre ad almaktadır.

9) Yavaşça Çiftliği

Mustafa Reşit Paşa zamanında alınan bir çiftliktir. Ölümünden sonra torunu Seliman Hanım çiftliğe uzun bir süre sahip çıkmıştır. Daha sonra

¹²Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s. 399

¹³Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s. 902

¹⁴Doğan Aksan (2009). *Her Yönüyle Dil: Ana Çizgileriyle Dilbilim*, Ankara: TDK Yayınları, s. 108.

¹⁵ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s. 732

köy halkından Hasan Orhan'a satılmıştır. Seliman Hanım'ın İstanbul'da vefat ettiği bilinmektedir. Bu çiftliğin yakınındaki tarlalara köy halkı tarafından Yavaşça adı verilmektedir. (Kaynak kişi: Ali KURT)

10) Eski Çiftlik Mezarlığı

Çiftliğe ait mezarlığın bulunduğu bölgedeki tarlalara verilen isimdir. (Kaynak kişi: Havva KURT)

11) Arzulu Köyü Çiftliği

Köyün bulunduğu köy içi mevki Deli Ahmet adıyla anılmaktadır. Ermeni aileden satın alınmıştır. (Kaynak kişi: Kamber AKKURT)

12) Kuş Tepe

Eskiden orman olan bu alanda onlarca çeşit kuş yaşamaktaydı. Ayrıca köye göre daha yüksek olduğundan da tepe denilmektedir. Hem (Kaynak kişi: Havva KURT). Yer in ve çevrenin hayvanlarını belirleyen adlara örnek teşkil etmektedir.

13) Çorak Tarla

Çorak, -ğı *sf.* 1.Bitkisi iyi olmayan (toprak) 2.Verimli olmayan (toprak) 3. Acı (su). 4. *Mec.* Verimsiz, kısır, bakımsız, yoksul 5. *İs.* Toprak damlara çekilen, su geçirmeyen killi toprak. 6. *İs.* Bazı toprakların yüzünde beyaz bir katman durumunda toplanan ve eskiden barut yapmakta kullanılan potaslı, sutlu tuz.¹⁶

Köy halkı bu tarlaya verimsiz olmasından dolayı Çorak Tarla adını vermiştir. (Kaynak kişi: Ali KURT)

14) Cin Dede

Köye ilk yerleştikleri zamanlarda, köy halkından Cinler lakaplı biri vefat etmiştir. Yerleşim yeni olduğundan henüz mezarlık yoktur. Köye yakın bir yere mezarlık yapılmış ve bu mezarlığa ilk defnedilen Cin Dede olmuştur. (Kaynak kişi: Hasan KORKMAZ) Bu mezarlığa yakın tarlalar Cin Dede adıyla bilinmektedir.

15) Künk Bayırı

Künk,-ğı *is. Far. Kunk* Pişmiş toprak veya betondan yapılmış kalın su borusu, büz¹⁷

¹⁶ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s. 448

¹⁷ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s. 1284

Bayır is. Küçük yokuş¹⁸

Yokuştan gelen suların künk konularak tarlalara girmesine engel olunmaktadır. Buraya yakın tarlalara Künk Bayırı denilmektedir. (Kaynak kişi: Kadir DERMAN)

16) Şeytanlık

Şeytan is . Ar. Şeytān din b. 1.Hz. Adem'e secde etmediği için cennetten kovulan, insanları Allah'ın emirlerine karşı kıskırtan, kötülüğe yönelten melek. **2. Mec.** Kötü düşünceli, kötü niyetli kimse. **3. Sf. Mec.** Çok kurnaz, uyanık (kimse)¹⁹

Şeytanlık, -ğı is. 1. Şeytan olma durumu. **2. Mec.** Hile, kurnazlık ²⁰

Köyden uzak ve ıssız bir yer olduğundan dolayı bu tarlaya Şeytanlık adı verilmiştir.(Kaynak kişi: Veli BAŞTÜRK)

17) Bağlık

Bağ (f.i) : 1.Bağ, büyük bahçe, bostan ²¹

Köy verimli topraklara sahip olan Ergene Havzası'nda yer almaktadır. Köyün yükseltisi azdır. Ovaya göre yüksekte kalmış olan bu kısımlarda eskiden üzüm yetiştirildiği için köy halkı Bağlık adını vermiştir. Üzümün yanı sıra meyve bahçeleri de bu bağlıklarda yer almaktaydı.(Kaynak kişi: Kamber AKKURT) Bağlık adı bağ sözcüğünden gelir. Meyve bahçeleri bağlık adıyla anılır. Ayrıca **Bağlık Arkası, Bağlık Sırtı, Bağlık Üstü** adıyla aynı mekide yer alan tarlalar bulunmaktadır. Bu tarla adlarının yerin bir başka yere konumuna göre adlandırıldığını görmekteyiz.

18) Yamalık

Köy içi mevkiinde bulunan bu tarla yamaç olduğundan dolayı Yamalık adı verilmiştir.(Kaynak kişi: Kadriye KURT)

19) Ayazma

Ayazma is. (aya'zma) Yun. Rumların kutsal saydıkları kaynak veya pınar ²² Köyde önceden Rumlar yaşadığı için Yunanca sözcüklere de rastlanmaktadır. Aya'zma sözcüğü de bunlardan bir tanesidir. Bu tarlalar adını burada bulunan pınardan almaktadır. (Kaynak kişi: Hasan KURT)

¹⁸ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s. 226

¹⁹ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s. 1862

²⁰Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s.1863

²¹ Ferit Devellioğlu (2012). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat*, Ankara: Aydın Kitabevi, s. 72

²² Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s.156

20) İskender

İskender (h.i) : Makedonya kralı Phylippe' in oğlu olup, Aristo'dan ders almış ve yirmi yaşında hükümdar olmuştur. Divan Edebiyatı'nda İskender-i zü'l-karneyn (=iki boynuzlu İskender), İskender-i Rumî, şeklinde geçer. Yunanistan'ı, İran'ı, bütün Anadolu'yu ve Suriye'yi ve Mısır'ı, Hindistan'ı istila eden bu meşhur kumandan 33 yaşında ölmüştür. (m.ö. 356-323) ["Skender şekli de kullanılır.]²³

Bu tarlaların niçin İskender Tarla adını aldığı kesin olarak bilinmemekle beraber, Yunanlıların yaşadığı zamanlarda da bu adla anıldığı yaşlılar arasında anlatılmaktadır. (Kaynak kişi: Elif GÜMÜŞ)

21) Ahmetler Bayırı

Bölgede üç parsel tarla bulunmaktadır. Üç tarlanın da sahibi farklıdır. Tarla sahiplerinin farklı kişiler olması ve hepsinin adlarının Ahmet olmasından dolayı eğimli bu bölgeye Ahmetler Bayırı denilmektedir. (Kaynak kişi: Kadir DERMAN)

22) Sarrâf Tarla

Sarrâf: (a.s.c. :sarrâfân) : 1. Sarfeden 2. i. Sarraf. 3. Anlayan, değer veren kimse²⁴

Verimi yüksek olduğundan dolayı köy halkı bu tarlalara Sarraf Tarla adı verilmektedir. (Kaynak kişi: Hasan KORKMAZ) Köy halkı tarafından bu tarlalara değer verilmektedir bu noktada sözlük anlamıyla da örtüşmektedir.

23) Hisarlık

Hisar *is. Ar. ḥiṣār* Bir şehrin veya önemli bir yerin korunması için taştan yapılmış, yüksek duvarlı ve kuleli, çevresinde hendekler bulunan küçük kale, kermen, germen.²⁵

Hisâr (a. i. Hasr'dan): 1. Kuşatma, etrafını alma. 2. Kale, etrafı istihkâmli kale, bent²⁶

Anadolu'da yer adı olarak sık kullanılan bir sözcüktür. Günümüzde köyde böyle bir yapı mevcut değildir. Ancak Köyün girişinde yer alan tarlalara bu ad verilmektedir. (Kaynak kişi: Kemal KUTLU) Tarihte de eski yollar üzerinde kurulduğu bilinmektedir.

²³ Ferit Devellioğlu (2012). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat*, Ankara: Aydın Kitabevi, s. 518

²⁴ Ferit Devellioğlu (2012). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat*, Ankara: Aydın: Kitabevi, s. 1076

²⁵ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s. 894

²⁶ Ferit Devellioğlu (2012). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat*, Ankara: Aydın Kitabevi, s. 427

24) Beygir Ağılı

Burada hem beygirin hem de ağılın kelime anlamlarına bakmak yerinde olacaktır.

Beygir *is. Far. Bār-gîr* **1.** At **2.** Yük taşıyan, araba çeken, üstüne binilen at. **3.** *Sp.* Atlama beygiri²⁷

Ağıl *is.* **1.** Evcil küçükbaş hayvanların barındığı çit veya duvarlarla çevrili yer. **2.** Bazı yıldızların, özellikle ayın çevresinde görülen geniş ve aydınlık teker, ayla, hale.²⁸

Beygir Ağılı, köy halkının atlarını merada barındırdıkları yere vermiş oldukları addır. Buradaki tarlaya Beygir Ağılı denilmektedir. (Kaynak kişi: Havva KURT) Atın Türk toplumu için değeri yadsınamaz. Türkler atı hem ekonomik varlık olarak hem de savaş aracı olarak değerlendirmektedir. Çiftçilikle uğraşan halkın da eski dönemlerde en değerli ulaşım aracıdır. Bu bağlamda köyde yaşayan insanların hayatında da önemli bir yere sahiptir.

25) Bostanlık

Bûstân (*f.i*) :**1.** Gül ve çiçek kokularının çok olduğu yer, bahçe.²⁹

Bostan *is. Far. Bûstân* **1.** Bahçe **2.** Kavun, karpuz tarlası. **3.** Kavun karpuzaya verilen ortak ad³⁰

Bostanlık,-ğı *is.* Bostan olmaya elverişli yer.³¹

Eski dönemlerde köy halkı yiyeceği her şeyi kendileri yetiştirirlerdi. Bu dönemlerde kavun ve karpuzun yanı sıra kış için gerekli olan baklagilleri de bostanlık adını verdikleri tarlalarda yetiştirmektedirler. (Kaynak kişi: Kemal KUTLU) Kullanılan anlamla sözlük anlamlarının tamamı örtüşmektedir.

26) Pirinçlik

Pirinç, -ci *is. Far. Birinc bot.* **1.** Buğdaygillerden, kökleri bol su içinde yetişen bir bitki **2.** Bu bitkinin besin olarak kullanılan taneleri

Köy ve mahalle adı olarak Türkiye’de yaygın olarak bulunur. Köy halkı bu tarlalarda eskiden pirinç yetiştirdiği için pirinçlik adını vermişler-

²⁷ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s. 255

²⁸ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s. 31

²⁹ Ferit Devellioğlu (2012). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Ankara: Aydın Kitabevi, s. 129

³⁰ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s. 301

³¹ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s. 301

dir. (Kaynak kişi: Hasan KORKMAZ) Yerin ve çevresinin bitki örtüsünü, ürettiği ürünleri belirleyen adlar verme³² yaygın olarak kullanılmaktadır.

27) Susa Boyu (Şose Boyu)

Şose is. (şo'se) Fr. *chaussée* Genellikle taş kırıkları üzerine kum dökülüp silinir geçilerek yapılan yol

Tekirdağ-Alpullu arası için yapılan yol kenarındaki tarlalara bu ad verilir. *Susa* adını verdikleri bu tarlalar aslında *şosedir*. Halk arasında bilinçli olmadan yerleştirilmiştir. Anlambilimin çerçevesi içinde ele alınabilecek olan bir dil olayı da yerleştirme'dir. Bu terimle anlatmak istediğimiz, bir dil birliği için yabancı olan, anlamı bilinmeyen bir ögenin, sesçe ona yakın yerli öğelerden yararlanılarak yerleştirilmesi, anadilinden bir öğeyle değiştirilmesidir.³³ *Şose* ses benzerliğinden yararlanarak *susa* olmuştur.

28) Yanıklık

Yanık, -ğı 1. Yanmış olan 2. Rengi koyulaşmış 3. Sıkıntı veya hastalıktan iyi gelişmemiş, kavruk 4. Verimsiz kıraç duruma gelmiş olan 5. *İs*. Yanmış yer, yanmış olan yerde kalan iz. 6. *Mec*. Bıkkın, üzüntülü, dertli. 7. *Mec*. Duygulu, dokunaklı, acılı, etkili ³⁴

Yanıklık, -ğı is. 1. Yanmış olma durumu. 2. *Mec*. Acılı, kaygılı, bıkkın, dertli olma durumu³⁵

Toprağın yapısından dolayı bu ad verilir.(Kaynak kişi: Mürvet ZEREN)

29) Keten Tarla

Keten is. Ar. *Kettān bot*. 1. Ketengillerden, çiçekleri mavi renkte beş taç yapraklı, lifleri dokumacılıkta kullanılan bir bitki. 2. *Sf*. Bu bitkinin liflerinden yapılmış (dokuma vb.)³⁶

Köy halkı keten kelimesini anlamından uzaklaştırarak kullanmıştır. Keten yetiştirmeye elverişli toprak olduğu için keten tarla diye adlandırılır. En ideal topraklardır, verimli, ince yapılı, kil oranı yüksek olduğu için keten tarla adı verilmektedir.(Kaynak kişi: Şerif KUTLU)

30) Longoz is. Yun. Deniz veya ırmaklarda birdenbire derinleşen yer.³⁷

³² Doğan Aksan (2009).*Her Yönüyle Dil: Ana Çizgileriyle Dilbilim*, Ankara: TDK Yayınları, s. 108

³³ Doğan Aksan (2009). *Her Yönüyle Dil: Ana Çizgileriyle Dilbilim*, Ankara: TDK Yayınları, s. 198

³⁴ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s. 2123

³⁵ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s. 2123

³⁶ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s.1148

Bu tarlaların bulunduğu yer hafif su altında kalmış, kumluk topraktır. Derenin suları, tarlanın içine doğru girmektedir. Bundan dolayı bu tarlalara longoz adı verilmiştir. (Kaynak kişi: Hasan KUTLU)

Genel olarak su ile ilgili adlar yerleştirilmeden kullanılmaktadır. Longoz ve ayazma örnek olarak gösterilebilir.

31) Batak Başı

Batak, -ğı is. 1. Üzerine basıldığında çöken çamurlaşmış toprak.³⁸

Bu tarla eskiden bataklık olan yerin yanında bulunduğundan Batak Başı adını almıştır. (Kaynak kişi: Kemal KUTLU)

32) Kör Bolu Çatağı

Tarla sahibinin görme engeli olmasından dolayı tarlaya bu ad verilmiştir. (Kaynak kişi: Ali KURT)

B) ARZULU KÖYÜ TARLA ADLARININ VERİLMESİNDE ETKİLİ OLAN UNSURLAR

1) Tarlanın yönü ve konumunun etkili olduğu adlandırmalar,

Bağlık arkası Bağlık arkası

Bağlık üstü Köy üstü

Batak başı Köy içi

Çayır başı Orta bel

Bağlık sırtı

2) Çevresindeki yapılara ilişkin ad verme,

Kışlalı tarla Höyük tepe Eski çiftlik mezarlığı

Koca buzağılık Gazi höyükler Künk bayırı

Kuruçeşme Şose boyları Tekirdağ yolu

Hisarlık Koca höyük Hacet köprü

3) Tarlanın ve çevresinin yetiştirdiği bitkilerden kaynaklanan adlandırma,

Kavak çatağı Meşe çatağı Bağlık Pirinçlik

³⁷ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s. 1314

³⁸ Türkçe Sözlük (2005). Ankara: TDK yayınları, s. 222

Bağ kütüğü Sarılı kavak Bostanlık Çatal ağaç

4) Toprağın yapısı ile ilgili ad verme,

Çorak tarla Kara tarla

Sarraflık tarla Yanıklık

Keten tarla Sarı yamaç

5) Hayvan isimlerinin tarla adı olarak verilmesi,

Kuş tepe Beygir ağılı Yılanlık

6) Su ve su ile ilgili kelimelerden yola çıkarak adlandırma,

Domuz Gölü Çevrim göl

Ayazma Longoz

7) Dinle ilgili ad verme,

Şeytanlık

8) Kişiyeye göre ad verme,

Cin Dede

İskender tarla

Deli Ahmet

Kör bolu Çatağı

Ahmetler Bayırı

Hacet

9) Tarlanın çevresinde yaşanan olaylara göre ad verme,

Gazi Höyükler tepesi

SONUÇ

Tarihte Yunanlıların, Bulgarların, Ermenilerin ve Osmanlıların hakimiyetinde kalmış olması bakımından Arapça, Farsça, Rumca kökenli sözcükler bu bölgede tarla adı olarak kullanılmaktadır.

Mevki ve tarla adlarının konulmasında doğal ve beşeri özellikler etkili olur. Kullanılan tarla adlarında, yerin ve çevresinin ürettiği ürünlerin, toprağın yapısının, hayvan isimlerinin, su ve su ile ilgili kelimelerin, dini inanışların, kişilerin ve olayların etkili olduğu görülmektedir.

Tabii olgular yer ismi yapmada, sık görülen yer adı verme usulüdür. Özellikle su ile ilgili tarla isimlerinin Rumca kökenli olması, Türklerin yer isimlerini asli şekliyle devam ettirme gelenekleriyle uyuştuğunu söylemek mümkündür.

Arzulu Köyü tarla adları genel olarak ele alındığında köydeki adlandırma faaliyetlerinin hangi yollarla gerçekleştiğine dair bilgilere ulaşılmaktadır. Arzulu Köyü'ndeki tarlaların adlandırılmasında en çok tercih edilen yolun çevresindeki yapılara ilişkin adlar olduğu görülmektedir. İkinci olarak ise, yerin bir başka yere konumuna ait adlandırmadır. Tarlanın çevresinin, bitki örtüsü ya da ürettiği ürünlerden yola çıkarak verilen adlar da üçüncü sırada yer almaktadır. Arzulu Köyü halkı tarlalara ad verirken doğada bulunan farklılıkları birbirinde ayırmak için kullanma yolunu seçmiştir.

Tarla adlarının genç nesil tarafından tam olarak bilinmemesi, kültürel mirasımızın gelecek nesillere aktarılmamasına yol açabilir. Yaşlanan, vefat eden köy halkı ile beraber hafızalardan silinecektir. Bu sebeple kayıtlarda olmayan tarla adlarının kayda geçirilmesi gerekmektedir.

DİZİN

A

Ahmetler Bayırı · 6, 10
Arzulu Köyü Çiftliği · 2, 5
Ayazma · 6, 10

B

Bağ Kütüğü · 3
Bağlık · 6, 9
Batak Başı · 9
Beygir Ağılı · 7
Bostanlık · 7, 9

C

Cin Dede · 5, 10

Ç

Çorak Tarla · 5

D

Domuz Gölü · 4, 10

E

Eski Çiftlik Mezarlığı · 5

H

Hacet Arpalıkları · 3
Hacet Çiftliği · 2, 3
Hisarlık · 7, 9
Höyük Tepe · 4

İ

İskender · 6, 10

K

Keten Tarla · 8
Koca Buzağılık · 3
Kör Bolu Çatağı · 9
Kuş Tepe · 5
Künk Bayırı · 5

L

Longoz · 9, 10

M

Meşe Çatağı · 4

P

Pirinçlik · 8, 9

S

Sarrâf Tarla · 6

Susa Boyu · 8

Ş

Şeytanlık · 5, 6, 10

Y

Yamalık · 6

Yanıklık · 8, 9

Yavaşça Çiftliği · 4

KAYNAKÇA

- Türkçe Sözlük* (2005). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları
- HENGİRMEN, Mehmet (1999). *Dilbilgisi ve Dilbilim Terimleri Sözlüğü*, Ankara: Engin Yayınları
- AKSAN, Doğan (2009). *Her Yönüyle Dil: Ana Çizgileriyle Dilbilim III*, Ankara : Türk Dil Kurumu Yayınları
- www.tekirdagkulturturizm.gov.tr
- ENGİN, Refik (2002) "Amucalar: Kimlik ve Köken" (*Amucaların Kısa Tarihçesi adlı makaleden alıntıdır.*)
- SEREZ, Mehmet –TURNACI ,Adem (2007), *Muratlı Tarih ve Coğrafyası*, Tekirdağ Muratlı Belediyesi Kültür Yayınıdır
- DEVELLİOĞLU, Ferit (2012). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat*, Ankara: Aydın Kitapevi
- ARSLAN, Mustafa (2011). "Beyşehir (Konya) Yer Adları ve Onomastik Bilimine Katkıları", Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, s.338-342
- YAKUPOĞLU, Cevdet (2008). "Kastamonu ve Çevresinde Meyve İle İlgili Yer Adları(13-15.Yüzyıllar)". Turkish Studies, s.421
- EREN, Hasan (1965), "Yer Adlarımızın Dili", Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten 1965. S.155-165
- ÖZKAN, Abdurrahman (2006). "Ses Yansımaları Kelimelerin Yer Adı Olarak Kullanılması" Arayışlar –İnsan Bilimleri Araştırmaları, s. 192
- BAŞKAN, Özcan (1974). *Anadolu Yer Adları Üzerine En Yeni Araştırmalar*", Ankara: TDAY-Belleten 1973-1974
- GÜLENSOY, Tuncer (1995). *Türkçe Yer Adları Kılavuzu*, Ankara: TDK Yayınları
- SAKAOĞLU, Saim (2001). *Türk Ad Bilimi I*, Ankara: TDK Yayınları
- VARDAR, Berke (1982). *Dilbilimin Temel Kavram ve İlkeleri*, Ankara: TDK Yayınları
- KARPUZ, H. Ömer ve KURGUN, Levent (2003). *Sivas İli Orun (Yerleşim Yeri) Adları Üzerine Bir İnceleme*, Sivas
- YEDİYILDIZ, Bahaeddin (1984). "Türkiye’de Yer Adı Verme Usulleri", *Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları
- UYANIK, Osman (2006). "Çıldır Adı Üzerine", *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, s. 87-93

Arzulu Köyü Tarla Adları Aşağıdaki Kaynak Şahıslardan Derlenmiştir.

- Ali Kurt, Arzulu, 1943, İlkokul.
- Havva KURT, Hayrabolu, 1945, İlkokul.
- Kadir DERMAN, Arzulu, 1935, İlkokul.
- Hasan KORKMAZ, Arzulu, 1935, İlkokul.
- Kamber AKKURT, Hayrabolu, 1931, İlkokul.
- Elif GÜMÜŞ, Deveçatağı, 1922, İlkokul.
- Kadriye KURT, Kızılıkdere, 1927, İlkokul.
- Veli BAŞTÜRK, Tekirdağ, 1980, Ortaokul.
- Kemal KUTLU, Arzulu, 1959, Ortaokul.

- Şerif KUTLU, Hayrabolu, 1927, İlkokul.
- Hasan KUTLU, Hayrabolu, 1929, İlkokul.
- Mürvet ZEREN, Arzulu, 1938, ilkokul.